

DIỄN TIẾN CÁC ĐIỂM NÓNG CĂNG THẲNG THƯƠNG MẠI NĂM 2021

MỸ - TRUNG

Khó tháo nút thắt căng thẳng thương mại

Căng thẳng thương mại Mỹ - Trung đã kéo dài gần 4 năm qua nhưng dường như vẫn chưa có dấu hiệu hạ nhiệt khi tiếp tục có những diễn tiến căng thẳng mới.

Ngày 09/07/2021, Bộ Thương mại Mỹ đã đưa 14 thực thể của Trung Quốc vào danh sách đen kinh tế vì lý do nhân quyền, và sau đó tiếp tục bổ sung thêm 09 thực thể khác nâng tổng số lên 23. Theo quy định của Mỹ, các đối tượng nằm trong danh sách này sẽ phải xin giấy phép từ Bộ Thương mại Mỹ và phải chịu sự giám sát gắt gao khi thực hiện hoạt động mua hàng từ nhà cung cấp của Mỹ.

Trước hành động này của Mỹ, phía Trung Quốc đã có những động thái phản đối quyết liệt. Cụ thể, trong một tuyên bố ngày 11/07/2021, Bộ Thương mại Trung Quốc cho rằng hành động của Mỹ đã "vi phạm nghiêm trọng" các quy tắc kinh tế và thương mại quốc tế, và nước này sẽ thực hiện các biện pháp cần thiết nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình.

Ngày 16/11/2021, Mỹ - Trung họp Hội nghị Thượng đỉnh nhằm giải quyết những vấn đề căng thẳng giữa hai bên. Tuy nhiên, sau cuộc đối thoại trực tuyến kéo dài 3,5 tiếng, hai bên vẫn chưa tìm được tiếng nói chung trong nhiều vấn đề, bao gồm những bất đồng và căng thẳng trong quan hệ thương mại thời gian qua.

Chỉ một tháng sau Hội nghị Thượng đỉnh, ngày 15/12/2021, Mỹ lại tiếp tục áp đặt một số biện pháp trừng phạt đối với 4 công ty hóa chất và 1 cá nhân của Trung Quốc vì cáo buộc các thực thể này đã sản xuất thuốc giảm đau nhóm opioid khiến hàng trăm người Mỹ tử vong mỗi ngày do lạm dụng thuốc. Theo lệnh trừng phạt này, các thực thể trên sẽ không thể giao dịch bằng USD và bị đóng băng các tài sản của họ tại Mỹ. Đến ngày 16/12/2021, Bộ Tài chính Mỹ cũng thông báo bổ sung 8 công ty khác của Trung Quốc (trong đó có hãng sản xuất máy bay không người lái DJI) vào danh sách "các công ty phức hợp công nghiệp - quốc sự" vì lý do nhân quyền. Đây là danh sách các công ty mà nhà đầu tư và công dân Mỹ sẽ bị cấm mua/bán một số chứng khoán giao dịch công khai của những công ty này.

Trước những động thái này từ phía Mỹ, Trung Quốc đã kêu gọi nước này rút lại những quyết định mà họ cho là sai trái và chấm dứt những hành động can thiệp vào công việc nội bộ, cũng như làm tổn hại đến lợi ích của Trung Quốc. Đồng thời, Trung Quốc cũng cảnh báo họ sẽ thực hiện các biện pháp nhằm đáp trả những hành động trên của Mỹ.

Như vậy, trong nửa cuối năm 2021, quan hệ Mỹ - Trung vẫn tiếp tục sóng gió, những nút thắt tiếp tục bị kéo chặt mà chưa có dấu hiệu được tháo gỡ. Một phần của tình trạng này có thể là do Trung Quốc đã không hoàn thành được cam kết với Mỹ trong Thỏa thuận thương mại giai đoạn một. Cụ thể, Trung Quốc đã hứa sẽ mua thêm ít nhất 200 tỷ USD hàng hóa của Mỹ trong giai đoạn 2020 - 2021 so với mức của năm 2017 trong Thỏa thuận thương mại giai đoạn một giữa hai nước. Tuy nhiên, theo dữ liệu của Bộ Thương mại Mỹ, đến cuối năm 2021, Trung Quốc mới chỉ mua được khoảng 57% lượng hàng hóa của Mỹ theo Thỏa thuận.

